

Riktlinjer för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete i Skövde kommun

Program

Policy

Plan

» Riktlinjer

Regler

Beslutad av kommunfullmäktige 29 september
2025

§ 95. Dnr KS2022.0331

Dokumenttyp: Riktlinjer

Dokumentet gäller för: samtliga sektorer och nämnder

Diarienummer: KS2022.0331

Reviderad:

Giltighetstid: Tillsvidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Säkerhetschef

Andra tillhörande dokument:

Innehåll

Inledning	3
Syfte med riktlinjen.....	3
Lagstiftning	3
Syfte med lagstiftning	4
Brottsförebyggande arbete i Sverige.....	4
Nationell nivå.....	4
Regional nivå	4
Kommunal nivå.....	5
Samordning och samverkan	5
Brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete i Skövde kommun	5
Målbild	5
Lägesbild	5
Åtgärdsplan	6
Samverkansöverenskommelser	6
Utbildning och kompetens	6
Sekretess och dataskydd.....	6
Organisation	6
Uppdrag och ansvar.....	7
Styrgrupp.....	7
Beredningsgrupp – Lokalt brottsförebyggande råd.....	8
Arbetsgrupper.....	8
Rapportering till kommunfullmäktige.....	8

Inledning

Brottslighet och otrygghet hänger ofta ihop och kan påverka människors känsla av frihet och livskvalitet. Det kan medföra begränsningar i invånarnas vardag och föra med sig konsekvenser som att exempelvis inte vilja gå ut på kvällen eller undvika vissa platser. Utöver brottslighetens effekter på människors trygghet, välmående och livskvalitet innebär brottslighet också kostnader för samhället på kort och lång sikt. Det kan också leda till att vissa områden blir mindre attraktiva för både boende och för näringsidkare. Därför är det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet viktigt och prioriterat i Skövde kommun.

Exempel på brottstyper som ska förebyggas i Skövde kommun är:

- Bedrägerier
- Demokratibrott
- Våldsbrott
- Rån och stöld
- Skadegörelse
- Våld i nära relationer
- Trafikbrott
- Narkotikabrott

Syfte med riktlinjen

Syftet med denna riktlinje är tydliggöra Skövde kommuns ansvar för det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet. Riktlinjen ska också beskriva hur kommunens organisation för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete är uppbyggd.

Lagstiftning

Sveriges kommuner har sedan 1 juli 2023 ett lagstadgat ansvar enligt Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, att arbeta brottsförebyggande och upprätta en lägesbild och åtgärdsplan. Lagen vägleder kommunens verksamheter i att bedriva ett prioriterat och målmedvetet brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete. Arbetet ska enligt lagen ske kunskapsbaserat och utgå från aktuella data, kartläggningar, orsaksanalyser och väl övervägda åtgärder som ger effekt.

Syfte med lagstiftning

Syftet med lagen är att säkerställa att kommunen utifrån ett systematiskt och kunskapsbaserat arbetssätt tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder för att minska brottsligheten och öka tryggheten inom sitt eget geografiska område. Kommunen har ett utpekat samordnings-, informations- och kommunikationsansvar och ska skapa förutsättningar för samverkan med Polis och andra viktiga aktörer både inom och utanför kommunens verksamheter såsom civilsamhälle, näringsliv och andra myndigheter. Enligt lagen ska kommunen skapa en lägesbild och utifrån den ta fram en åtgärdsplan. Minst vartannat år ska kommunen uppdatera lägesbilden och följa upp åtgärdsplanen. Det är vid uppföljning och utvärdering som man ser om de vidtagna åtgärderna gett effekt eller inte.

Brottsförebyggande arbete i Sverige

Målet för den nationella kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och öka människors trygghet

Nationell nivå

Justitiedepartementet är det departement som ansvarar för rättsväsendets myndigheter och ger dem olika uppdrag. Under Justitiedepartementet finns Brottsförebyggande rådet (BRÅ). BRÅ:s huvuduppgift är att främja arbetet genom utveckling, utvärdering, forskning och information inom det kriminal-politiska området. Det finns nationella styrdokument framtagna som ett stöd i det brottsförebyggande arbetet.

Exempel på nationella styrdokument:

- Nationell strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism – förebygga förhindra, skydda och hantera.
- Motståndskraft och handlingskraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet
- Barriärer mot brott – en socialpreventiv strategi mot kriminella nätverk och annan brottslighet.

Regional nivå

På regional nivå bedrivs arbetet av Länsstyrelsen och Polisregionerna. Länsstyrelsen har uppgiften att samordna det brottsförebyggande uppdraget, delge vad som är

aktuellt samt vara stöd åt kommunerna. Polisregionerna har samma uppgift mot Lokalpolisområdena.

Kommunal nivå

Kommuner och Lokalpolisområden verkar tillsammans med externa och interna samverkansaktörer för att minska brottsligheten samt skapa en trygg och säker miljö för kommunens invånare och verksamhetsutövare. Arbetet samordnas oftast av kommunens brottsförebyggande samordnare och den kommunpolis som verkar i kommunen.

Samordning och samverkan

Grundläggande för ett lokalt effektivt brottsförebyggande arbete är att Polis och kommun samordnar sina insatser. Ett effektivt arbete handlar om att förebygga brott och genomföra tidiga preventiva insatser med fokus på såväl brottsituationer som brottsoffer och gärningspersoner. Det kan handla om att förändra den fysiska miljön på utsatta platser, uppmärksamma och informera brottsoffer eller genomföra insatser för att minska utanförskap.

Syftet med samverkan är att tillsammans skapa synergier, att åstadkomma något mer än en part ensam kan åstadkomma. Detta sker när olika parter tillför sina resurser, kompetenser och kunskaper till arbetsgrupper som jobbar mot specifika mål

Brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete i Skövde kommun

Målbild

Det övergripande målet med kommunens brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete är att de som bor, vistas och arbetar i Skövde kommun ska känna sig trygga oavsett vart man befinner sig eller tid på dygnet.

Utöver kommunens verksamheter så sker arbetet i nära samverkan med Polis och externa aktörer som i sin tur bidrar till att kommunens når sitt mål med det brottsförebyggande arbetet

Lägesbild

I det brottsförebyggande arbete ska kommunen som ett första steg skapa en lägesbild. En lägesbild ska innehålla en kartläggning av brottsligheten och dess

omfattning samt vilka konsekvenser (mänskliga, ekonomiska etcetera) det kan få om inga åtgärder vidtas. Kartläggningen tas fram genom att man tittar på den faktiska brottsligheten och upplevda otryggheten. Detta sker genom analys av statistik, undersökningar, olika rapporteringssystem, medborgardialoger, medarbetardialoger eller annan relevant information inom området.

Åtgärdsplan

I det andra steget ska kommunen ta fram en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen tas fram utifrån lägesbilden och tydliggör de problem som kommunen behöver arbeta med. Det kan vara problem som är märkbart synliga eller osynliga för allmänheten men som prioriteras högt hos politikerna i kommunen eller på nationell nivå.

I åtgärdsplanen tittar man på vad som orsakar problemet genom att göra en så kallad orsaksanalys. Utifrån orsakerna kan man sedan se vilka åtgärder som behöver vidtas för att problemet ska minska eller helt upphöra. Åtgärdsplanen är konkret och i den ska det framgå vem som gör vad.

Samverkansöverenskommelser

Samverkansöverenskommelser ska tecknas mellan Skövde kommun och Polisen, samt Skövde kommun, Polisen och externa samverkansaktörer. En samverkansöverenskommelse är ett verktyg för att skapa struktur och systematik i samverkan mellan organisationerna. Den utgör ett gemensamt dokument som beskriver i vilket syfte och inom vilka områden samverkan ska ske.

Utbildning och kompetens

Samtliga aktörer som deltar i det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet inom kommunen ska erbjudas en grundläggande utbildning. Behovet av utbildning samordnas och tillhandahålls genom enheten för Säkerhet och beredskap

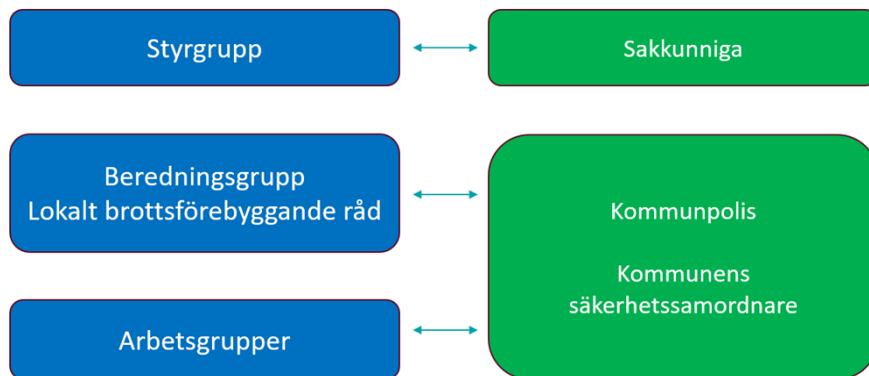
Sekretess och dataskydd

Samtliga samverkansaktörer ska i samverkan följa de lagar och förordningar som finns, exempelvis Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) och Dataskyddsförordningen (GDPR)

Organisation

Det är centralt att kommunen har en ändamålsenlig och effektiv organisation för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete. Organisationen för det

brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet i Skövde kommun bygger på riktlinjerna från BRÅ och är anpassad efter kommunens lokala förutsättningar.

Uppdrag och ansvar

Det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet bedrivs på såväl strategisk nivå som operativ nivå med styrgrupp, beredningsgrupp och arbetsgrupper.

Medarbetare i kommunen ska bidra i arbetet utifrån uppdrag och ansvar.

Kommunens samordnare och kommunpolisen samverkar och samordnar arbetet inom sin egen organisation.

Styrgrupp

Styrgruppen har som huvudsaklig uppgift att ansvara för att Skövde kommun har mål och strategier för det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet.

Styrgruppen ansvarar också ytterst för att det arbetas aktivt och effektivt med de åtgärder det beslutats om i den lokala lägesbilden med åtgärdsplan. Styrgruppen skapar förutsättningar för, förankrar, ger mandat samt följer upp arbetet.

Styrgruppen i Skövde består av beredningen för medborgare och folkhälsa (BMF) och lokalpolisområdeschefen. Beredningen medborgare och folkhälsa består av tio ledamöter. Ordförande och vice ordförande är KSAU-ledamot. Socialnämnden (SON), vård- och omsorgsnämnden (VON), kultur- och fritidsnämnden (KFN) och barn- och utbildningsnämnden (BUN) representeras av ordförande och andre vice ordförande i respektive nämnd. I styrgruppen är kommunens socialchef och säkerhetschef ständigt adjungerade utan beslutsmandat. Gruppen sammanträder minst två gånger per år och kallar vid behov in sakkunniga som föredragande, exempelvis kommunens säkerhetssamordnare och kommunpolis.

Beredningsgrupp – Lokalt brottsförebyggande råd

Beredningsgrupp – Lokalt brottsförebyggande råd är en länk mellan ledningens beslut (Styrgrupp) och utförandet (Arbetsgrupp). Beredningsgruppen arbetar strategiskt med planering, resursfördelning och uppföljning av arbetet som det beslutats om i det strategiska dokumentet, lägesbild med åtgärdsplan. I beredningsgruppen ingår kommunens säkerhetschef, säkerhetssamordnare, sektor- eller avdelningschef från kommunens utpekade sektorer samt kommunpolis. Beredningsgrupp återrapporterar det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet till kommunstyrelsen två gånger per år samt BMF två gånger per år.

Kommunens säkerhetschef är sammankallade för gruppen

Arbetsgrupper

Det operativa brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet sker i utpekade arbetsgrupper. Arbetet bedrivs genom samarbete mellan kommunens verksamheter och externa aktörer.

Arbetet utgår från nuläget i kommunen och bidrar med viktig kunskap till lägesbilden i styrdokumentet Lägesbild med åtgärdsplan genom att händelser och insatser kontinuerligt dokumenteras och lägesbilder delas i etablerade samverkanskanaler. Arbetsgrupperna återrapporterar sitt arbete till beredningsgrupp när denne sammanträder.

Rapportering till kommunfullmäktige

I enlighet med Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete ska rapportering om det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet till kommunfullmäktige ske. I Skövde kommun sker rapportering till kommunfullmäktige en gång per år.